

॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे षष्ठ्य

त्रिपुलोकेषु तावच्च वैशिष्ट्यं प्रतिपत्स्यसे ॥ सुप्रियः सर्वलोकस्य भविष्यसि जनार्दन ॥ ४१ ॥ यत्ते भिन्नं च दग्धं च यच्च किंचिद्विनाशितं ॥ सर्वतथैव द्रष्टासि विशिष्टं वा जनार्दन ॥ ४२ ॥ यावदेतत्प्रलम्बं ते गात्रेषु मधुसूदन ॥ अतो मृत्युभयं नास्त्ययावदिच्छसि चाच्युत ॥ ४३ ॥ न तु पादतले लिप्ते कस्मात्ते पुत्रकाद्यवै ॥ नैतन्मे प्रियमित्येवं समां प्रीतो ब्रवीत्तदा ॥ ४४ ॥ इत्युक्तो हं शरीरं स्वंददर्शं श्रीसमायुतं ॥ रुक्मिणीं चाब्रवीत्प्रीतः सर्वस्त्रीणां वरं यशः ॥ ४५ ॥ कीर्तिं चानुत्तमां लोके समवाप्स्यसि शोभने ॥ नत्वां जरावारोगो वा वैवर्ण्यं चापि भाविनि ॥ ४६ ॥ स्प्रक्ष्यंति पुण्यगंधाचरुष्णमाराधयिष्यसि ॥ षोडशानां सहस्राणां वधूनां केशवस्य ह ॥ ४७ ॥ वरिष्ठा च सलोक्या च केशवस्य भविष्यसि ॥ तव मातरमित्युक्ता ततो मां पुनरब्रवीत् ॥ ४८ ॥ प्रस्थितः सुमहाते जादुर्वासाग्निरिव ज्वलन् ॥ एषैव ते बुद्धिरस्तु ब्राह्मणान्प्रतिकेशव ॥ ४९ ॥ इत्युक्त्वा स तदा पुत्रतत्रैवांतरधीयत ॥ तस्मिन्नंतर्हिते चाह मुपांशुव्रतमाचरं ॥ ५० ॥ यत्किंचिद्ब्राह्मणो ब्रूयात्सर्वं कुर्यामिति प्रभो ॥ एतद्व्रतमहं कृत्वा मात्राते सह पुत्रक ॥ ५१ ॥ ततः परमं लृष्ट्वा त्मा प्राविशं गृहमेव च ॥ प्रविष्टमात्रं श्वगृहे सर्वं पश्यामि तन्नवं ॥ ५२ ॥ यद्विन्नं यच्च वै दग्धं तेन विप्रेण पुत्रक ॥ ततो हं विस्मयं प्राप्तः सर्वदृष्ट्वान वंदे हं ॥ ५३ ॥ अपूजयं च मनसारौ किमणेयसदा द्विजान् ॥ इत्यहं रौ किमणेयस्य पृच्छतो भरतर्षभ ॥ ५४ ॥ माहात्म्यं द्विजमुख्यस्य सर्वमाख्यातवांस्तदा ॥ तथा त्वमपि कौंतेय ब्राह्मणान्सततं प्रभो ॥ ५५ ॥ पूजयस्व महाभागान्वाग्भिर्दानैश्च नित्यदा ॥ एवं व्युष्टिं महं प्राप्तो ब्राह्मणस्य प्रसादजां ॥ यच्च मामाह भीष्मो यंतत्सत्यं भरतर्षभ ॥ ५६ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि अनुशासनिके पर्वणि दानधर्मे दुर्वासो भिक्षानामषष्ठ्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १६० ॥ ॥ ५७ ॥ ॥ ५८ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ दुर्वाससः प्रसादात्ते यत्तदामधुसूदन ॥ अवाप्तमिह विज्ञानं तन्मे व्याख्यातुमर्हसि ॥ १ ॥ महाभाग्यं च यत्तस्य नामानि च महात्मनः ॥ तत्त्वतो ज्ञातुमिच्छामि सर्वं मतिमतां वर ॥ २ ॥ वासुदेव उवाच ॥ हंत ते कीर्तयिष्यामि नमस्कृत्य कपर्दिने ॥ यद्वक्तव्यं मया राज उद्धेयो यच्चार्जितं यशः ॥ ३ ॥

धिकशततमोऽध्यायः ॥ १६० ॥ ॥ ५७ ॥ ॥ ५८ ॥ दुर्वासस इति अत्र त्रिपुरदाहः श्रद्धारहितानां निन्दार्थः उपासकानां स्थूलसूक्ष्मकारणवेदत्रयरूपाणां निष्ठणां पुरांदाहेन संसारात् नर्था निवृत्तिर्भवेद्वेदस्य त्रिपुस्तुः प्रसन्नदेव भक्तीति अदर्शनार्थश्च ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥